

УДК: 338

В. Левицький, канд. істор. наук, доц., Б. Сидяга, канд. економ. наук, доц.
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

V. Levytskyi, B. Sydyaga

THE STRATEGY OF THE DEVELOPMENT OF THE AGRARIAN SECTOR OF UKRAINE'S ECONOMY

Аграрний сектор України з його базовою складовою в національній економіці, формує засади Аграрний сектор України з його базовою складовою в національній економіці, формує засади збереження суверенності держави – продовольчу та у визначених межах економічну, екологічну та енергетичну безпеку, забезпечує розвиток технологічно пов'язаних галузей національної економіки та формує соціально-економічні основи розвитку сільських територій.

Окрім стабільного забезпечення населення країни якісним, безпечним, доступним продовольством, аграрний сектор України безперечно спроможний на вагомий внесок у вирішення світової проблеми продовольства. Подальше входження до світового економічного простору, посилення процесів глобалізації, лібералізації торгівлі вимагають адаптації до нових та постійно змінних умов, а відповідно – подальшого вдосконалення аграрної політики.

Український аграрний сектор з потенціалом виробництва, що значно перевищує потреби внутрішнього ринку, є ланкою, що з одного боку може стати локомотивом розвитку національної економіки та її ефективної інтеграції в світовий економічний простір, а з іншого – зростання доходів, задіяного в аграрній економіці сільського населення, що складає понад третину всього населення країни, дати мультиплікативний ефект у розвитку інших галузей національної економіки.

Стратегія розвитку аграрного сектору економіки України спрямована на формування ефективного соціально спрямованого сектору економіки держави, здатного задовольнити потреби внутрішнього ринку та забезпечити провідні позиції на світовому ринку сільськогосподарської продукції та продовольства на основі закріплення його багатокладності, що на даному етапі розвитку вимагає пріоритету формування різних категорій господарств, власники яких проживають у сільській місцевості, поєднують право на землю із працею на ній, а також – власні економічні інтереси із соціальною відповідальністю перед громадою.

Мета стратегії – створення організаційно-економічних умов для ефективного розвитку аграрного сектору на основі єдності економічних, соціальних та екологічних інтересів суспільства для стабільного забезпечення населення країни якісним, безпечним, доступним продовольством та промисловою сільськогосподарською сировиною.

Стратегічними цілями розвитку аграрного сектору є гарантування продовольчої безпеки держави, забезпечення прогнозованості розвитку та довгострокової стійкості аграрного сектору на основі його багатокладності; сприяння розвитку сільських поселень та формування середнього класу на селі через забезпечення зайнятості

сільського населення та підвищення їх доходів; підвищення інвестиційної привабливості галузей аграрного сектору та фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств; підвищення конкурентоспроможності продукції, ефективності галузей, стабільність ринків; розширення участі України у забезпеченні світового ринку продукцією сільського господарства та продовольства; раціональне використання сільськогосподарських земель та зменшення техногенного навантаження аграрного сектору на довкілля.

Пріоритетними напрямками досягнення стратегічних цілей є забезпечення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та продовольства відповідно до вимог продовольчої безпеки та можливості реалізації експортного потенціалу; дотримання якості та безпечності сільськогосподарської сировини та харчових продуктів, вимог до їх виробництва; удосконалення системи сертифікації виробництв та стандартизації продукції сільського господарства, максимальне охоплення системами управління якістю та безпечністю підприємств переробної та харчової промисловості; формування мережі лабораторій для визначення якості сільськогосподарської продукції та продовольства; делегування частини повноважень із контролю відповідності стандартам сільськогосподарської продукції та продовольства саморегульним об'єднанням на основі взаємовідповідальності; створення системи логістики і забійних пунктів живої худоби та птиці, інших елементів ринкової інфраструктури для дрібних господарств; моніторинг та прогнозування ринку сільськогосподарської продукції та продовольства, реагування на ринкові ризики; створення прозорих інструментів системи оподаткування аграрного сектору залежно від його економічних особливостей та соціальної ролі: встановлення режиму оподаткування операцій зі зміни власника земельних ділянок залежно від періоду володіння; поетапна трансформація системи оподаткування в аграрному секторі; запровадження середньострокового бюджетного планування, зокрема системи індикаторів фінансування аграрного сектору; пріоритет фінансування інноваційно-інвестиційних проєктів на засадах державно-приватного партнерства; створення мотивації до технологічного переоснащення та модернізації галузей аграрного виробництва, в тому числі через стимулювання забезпечення необхідними машинами, обладнанням та виробничою інфраструктурою кооперативних структур; формування дієвої інфраструктури аграрного ринку і забезпечення розширеного доступу виробників до організованих каналів збуту сільськогосподарської продукції, зокрема мережі складських та елеваторних потужностей, а також розширення можливостей участі малих форм господарювання в організованому ринку; стимулювання раціонального розміщення і спеціалізації аграрного виробництва з пріоритетних напрямів, міститиме перелік заходів, обсягів і джерел фінансування, очікуваних результатів (індикаторів), строків та відповідальних виконавців зі сторони Уряду та партнерів зі сторони учасників ринку.